

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
ELM VƏ TƏHSİL NAZIRLIYI

Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin
12.09 2022-ci il tarixli F-531 №- li
əmri ilə təsdiq edilmişdir.

**“Avtomobil rəngsazi”
ixtisası üzrə
Təhsil Proqramı (Kurikulum)**

Bakı – 2022

“Avtomobil rəngsazi” ixtisası üzrə Təhsil Proqramı (Kurikulum)

- Təsnifat üzrə ixtisasın şifri (kodu):** 030624
- Məşgulluq təsnifatında kodu:** 7231
- Milli kvalifikasiyalar səviyyəsi:** 3
- Peşə təhsili pilləsi:** Texniki peşə təhsili
- İxtisasın qrupu:** Avtomobilərin təmiri
- İxtisasın əhatə etdiyi sahələr:** Nəqliyyat təsərrüfatı, xidmət
- Qəbul şərtləri:** Ən azı ümumi orta təhsil
- Tədris müddəti:** Ümumi orta təhsil bazasından: 1 il,
- Attestasiya:** Tələbələrin qiymətləndirilməsi “Peşə təhsili pilləsində təhsilalanların attestasiyasının aparılması Qaydasi”na uyğun həyata keçiriləcək.

Peşənin təsviri, xüsusiyyəti, inkişaf perspektivləri

Nəqliyyat vasitələrinin rəngsazi zədələnmiş, çizilmiş nəqliyyat vasitələrinin səthlərini boyama prosesinə hazırlayıır, astar çəkir, müxtəlif boyama alət və avadanlıqlarından istifadə etməklə rəngləyir, ləkləyir və cilalayıır, həmçinin rənglənən səthə düzgün qulluq barədə müşteriyə məsləhət verir. O, eləcə də səlahiyyətləri çərçivəsində prosesdə istifadə etdiyi alət və avadanlıqlara texniki xidmət göstərə və xırda təmiri işlərini də yerinə yetirə bilər.

Nəqliyyat vasitələrinin rəngsazi metal, plastik və ya qarışiq materiallardan ibarət olan səthləri rəngləmə prosesi üçün hazırlayıır, müasir maşın, avadanlıq və alətlərdən istifadə etməklə rəngləmə, pardaxlama işlərini yerinə yetirir və tamamlayır. Zədələnmiş səthləri silinməz şəkildə təkrar rəngləyir.

Məşgulluq imkanları:

Təhsilini başa vurduqdan sonra mütəxəssis avtoservis müəssisələrində, avtomobilərin texniki xidmət servislərində və avtomobilərin təmiri sexlərində çalışaraq müxtəlif növ nəqliyyat vasitələrinə texniki təmir xidməti göstərə bilər. Təlim və təcrübə keçməklə bu peşə ilə əlaqədar qrup rəhbəri, ümumi nəzarətçi kimi rəhbər vəzifələrə yüksəlmək imkanları vardır.

2

Peşə üzrə səriştə səviyyəsi:

Biliklər	Bacarıqlar	Müstəqillik və məsuliyyət
<ul style="list-style-type: none"> Riyaziyyat, fizika, mexanika və rəsmxətt üzrə biliklər; Avtomobilərin texniki təminatı və istismarı qaydaları; Səthlərin nişanlanması və düzəldilməsi qaydaları; Rəngləmə və ləkləmə prosesinin ardıcılılığı, texniki şərtləri və keyfiyyət tələbləri; Rəng püskürdücü avadanlığının istismarı qaydaları, sazlanması mexanizmi və üsulları; İstifadə olunan rəng və rəng qarışıqları, onların kimyəvi tərkibi, keyfiyyət və istismar tələbləri, istifadə qaydaları; Səth materialları və onların rənglərə qarşı reaksiyası; Təmir və diaqnostika metodları; Prosesdə istifadə edilən 	<ul style="list-style-type: none"> Öz işini planlaşdırmaq və ardıcılığını müəyyən etmək; İş prosedurlarını təhlükəsiz həyata keçirmək və iş yeri təhlükəsizliyini təmin etmək; Yüksek keyfiyyətli mürəkkəb rəngsaz işlərini yerinə yetirmək; Rəngləmə alət və avadanlıqlarını təhlükəsiz və səmərəli şəkildə işə salmaq, yoxlamaq və bağlamaq; Prosesdə istifadə edilən alət və avadanlıqlara texniki xidmət göstərmək və xırda təmiri işlərini həyata keçirmək; Ümumi proseslə bağlı problem və riskləri proqnozlaşdırmaq; Potensial təhlükələrin qarşısının alınması üçün qabaqlayıcı tədbirlər görmək; Problemi həll etmək; 	<ul style="list-style-type: none"> Gərgin iş qrafikinə uyğun effektiv işləmək; Təfərrüatlara diqqət yetirmək və təhlükəsiz işləmək; Keyfiyyət barədə məlumatlılıq; Etibarlı və məsuliyyətli olmaq və işə dair öhdəlikləri yerinə yetirmək; Peşəkar, prinsipial, dürüst, dəqiq, eləcə də səbri və təmkinli olmaq; Dəyişən iş saatlarına uyğunlaşmaq; Fiziki cəhətdən sağlam və dözümlü olmaq. Peşəkarlıq səviyyəsini daimi artırmaq üçün ömür boyu öyrənməyə meylli olmaq; Texniki yenilikləri izləmək və yeni bilikləri təcrübədə tətbiq etmək; İnformasiya texnologiyalarından istifadə bacarıqları;

3

<p>alət və avadanlıqlar, onların istismarı və təsnifatı;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tullantıların növləri və onların idarə edilməsi qaydaları; • Müvafiq fərdi mühafizə vasitələrini və onların istismar qaydaları; • Yanğınlı mübarizə və yanğından mühafizə tədbirləri; • İlk tibi yardım qaydaları; • SƏTƏM (Sağlamlıq, Əməyin Təhlükəsizliyi və Ətraf Mühitin Mühafizəsi) qayda və prosedurları. • Müəssisədaxili qeydiyyat və hesabatlıq prosedurları. 	<ul style="list-style-type: none"> • Bir neçə tapşırığı eyni anda həyata keçirmək; • Müvafiq fərdi mühafizə vasitələrindən istifadə etmək; • İlk tibbi yardım qaydalarını tətbiq etmək; • Yanğınlı mübarizə və yanğından mühafizə qaydalarını tətbiq etmək; • Nəticələrə nəzarət etmək və işin keyfiyyətini qiymətləndirmək; • Ünsiyyət qurmaq; • Vaxtı idarə etmək; • Müstəqil və komanda daxilində işləmək. 	<ul style="list-style-type: none"> • Xarici dildə olan təlimatları oxuyub şərh etmək • Peşəkarlıq səviyyəsini daimi artırmaq üçün ömür boyu öyrənməyə meylli olmaq; • Texniki yenilikləri izləmək və yeni bilikləri təcrübədə tətbiq etmək.
---	---	--

Ixtisası tədris edəcək pedaqoji heyətə qoyulan tələblər:

“Avtomobil rəngsazi” ixtisası üzrə tədris aparacaq mühəndis-pedaqoji heyət üzvünün müvafiq peşə-ixtisas sahəsi üzrə baza təhsili (ali, orta ixtisas) və ixtisas üzrə stajı (azı 3 il istehsalat və ya pedaqoji təcrübəsi) olmalı, tədris etdiyi fənlər (istehsalat təlimi ustalarının təhkim olunduğu qrupun) baza ixtisasına uyğun gəlməlidir. Pedaqoji heyət üzvü tələbələr və həmkarları ilə ünsiyyət qurmaq bacarığına, əlaqələndiricilik, istiqamətvericilik, əməkdaşlıq, tədqiqatçılıq, özünü təhsil və idarəcilik bacarığı, öz fəaliyyətini təqdim etmək və qabaqcıl pedaqoji təcrübələrdən bəhrələnmək bacarığı; ədalətlilik, məsuliyyətlilik və cavabdehlik, xüsusiyyətlərinə malik olmalıdır. Tələbələrin ixtisasları üzrə dövrün tələbatına uyğun elmi-

nəzəri bilikli mütəxəssis, tədqiqatçı kimi yetişmələrinə çalışmalı, müasir texnika, yeni istehsal və pedaqoji texnologiyalardan istifadə etmək, innovativ təlim metodlarından, müasir informasiya-kommunikasiya texnologiyalarından istifadə etmək bacarığı açılamalıdır.

Peşə-ixtisas fənn müəllimlərinin və istehsalat təlimi ustalarının peşələrinə uyğun ən gec 2 ildən bir Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin müəyyən etdiyi müəssisə və təşkilatlarda yeni texnika və texnologiyalar üzrə istehsalat təcrübəsi keçməlidirlər.

İxtisasın tədris planı - modulların siyahısı

İxtisasın adı: Avtomobil rəngsəzi									
Təhsil müddəti: 1 il (ümumi orta təhsil)									
№	Bölmələr, təhsil sahələri, modullar	saatların miqdarı	Həftəlik dərs saatlarının miqdarı						
			Həftələr						
			5	10	10	3	9	1	Məsləhət
	2	3	4	5	6	7	8	9	
1	Fiziki tərbiyə	25	1	1	1				
2	Çağırışaqdərki hazırlıq	25	1	1	1				
3	Ana dilində ünsiyyət	40	4	2					
4	Xarici dildə ünsiyyət	40	4	2					
5	İKt-dən istifadə	40	2	3					
6	Peşə etikası	40	2	3					
7	Sahibkarlıq	40	4	2					
8	Şəxsi inkişaf və karyera planlaşdırması	40			4				
	Baza modulları üzrə cəm:	290	18	14	6				
	Peşə-ixtisas fənləri (modulları), nəzəri	350	10	11	19				
6	İş şəraitində əmək, təhlükəsizlik və saqlamlılıq qaydaları	50	2	4					
7	Avtomobil sənayesinin əsas materialları	60	4	4					5
8	Avtomobillərin ümumi quruluşu	50	4	3					
9	Avtorəngsaz işinin təşkili	70			7				5
10	Rənglənən səthlərin hazırlanması	60			6				5
11	Rənglənmə işlərində son qurulama və cilalama işləri	60			6				5

İstehsalat təlimi (praktik modullar)	400	8	12	12	40		
İstehsalat təcrübəsi	360					40	
Tələbələrin maksimum məcburi dərs yükü	1400	36	37	37	40	40	
Məsləhət saatları	20						20
YEKUN	1420						

Moduların spesifikasiyası

Modulun adı: Şəxsi inkişaf və karyera planlaşdırması

Modulun kodu: 1

Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə özünü tanımağı və şəxslərarası münasibətləri tənzimləməyi, düşünməyi, problemləri həll edərək qərarları qəbul etməyi, karyera məqsədlərini müəyyən etməyi və müasir iş axtarma və müraciət üsullarından istifadə etməyi bacaracaqdır.

Təlim nəticəsi 1: Özünü tanımağı və şəxslərarası münasibətləri tənzimləməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Stresi idarə edir və emosiyaları tənzimləyir.
2. Pozitiv düşünür və özünü qiymətləndirir.
3. Empatiya qurur və dinləyir.
4. Şəxslərarası münasibətləri effektiv idarə edir və mübahisələri həll edir.
5. İnamlı ünsiyyət qurur.

Təlim nəticəsi 2: Düşünməyi və problemləri həll edərək qərarları qəbul etməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Məqsədlərini müəyyənləşdirir və qərarları qəbul edir.
2. Problemləri həll edir.
3. Tənqidi və yaradıcı düşünür.
4. İcra edir və davamlılığı təmin edir.

Təlim nəticəsi 3: Karyera məqsədlərini müəyyən edir və müasir iş axtarma və müraciət üsullarından istifadə etməyi bacarır.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Zeynət A." with a small '8' written above the right side of the signature.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Karyera anlayışının mənasını izah edir.
2. Karyera məqsədlərinin müəyyən edilməsi yollarını araşdırır.
3. Müasir iş axtarma və müraciət üsullarından istifadə edir.
4. Peşəkar inkişafın üsul və mərhələlərinə tətbiq edir.

Modulun adı: Xarici dildə ünsiyyət

Modulun kodu: 2

Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə gündəlik ünsiyyət zamanı lazımlı olan sözlərdən sərbəst şəkildə istifadə etməyi bilir, özünü aydın ifadə etməyi, və eləcə də müxtəlif sahələrə uyğun terminologiyalar tətbiq etməyi bacarıır.

Təlim nəticəsi 1: Gündəlik məsələlər, təhsil, iş, iş yerində sağlamlıq və təhlükəsizlik mövzularında ünsiyyət qurmağı və özünü ifadə etməyi bacarıır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Gündəlik həyatda öz fikirlərini sadə cümlələrlə ifadə edir.
2. Təhsil mövzusu ətrafında olan mətnləri təhlil edir.
3. İş həyatında istifadə olunan əsas anlayışlardan istifadə edərək öz sahəsini izah edir.
4. İş yerində sağlamlıq və təhlükəsizlik qaydalarını xarici dildə sadalayır.

Təlim nəticəsi 2: Gündəlik məsələlər üzrə baza səviyyəsində ünsiyyət qurmağı bacarıır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Müxtəlif ölkələrə səyahətlə bağlı müzakirələrdə iştirak edir.
2. Ətraf mühitlə bağlı ilkin anlayışları izah edir.
3. Maliyyə məsələləri ilə bağlı mövzularda ünsiyyət qurur.
4. Gündəlik xəbərlərlə bağlı fikir mübadiləsi aparır.

Təlim nəticəsi 3: Müasir texnologiya ilə bağlı terminləri bilir və diskusiyalar aparmağı bacarıır.

Qiymətləndirmə meyarları

A handwritten signature in blue ink, likely belonging to the teacher or administrator who reviewed the assignment. The signature is fluid and cursive, with a small number '9' written above the end of the signature.

1. Ünsiyyətin müxtəlif növlərini tətbiq edir.
2. Müxtəlif rəqəmsal texnologiyalardan məlumat almaq üçün istifadə edir.
3. Texnologiyanın əhəmiyyətini izah edir.

Modulun adı: İKT-dən istifadə

Modulun kodu: 3

Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə işlə əlaqəli məlumatları tapmağı, qiymətləndirməyi və idarə etməyi, müxtəlif müvafiq mediadan istifadə etməklə peşəkarasına əlaqə qurmağı və əməkdaşlıq etməyi, peşəkar rəqəmsal məzmun hazırlamağı, İT-dən təhlükəsiz şəkildə istifadə etməyi və texnologiyadan istifadə etməklə problemləri həll etməyi bacaracaqdır.

Təlim nəticəsi 1: Internetdə məlumatları tapmağı, qiymətləndirməyi və idarə etməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Müvafiq məlumat göstəricilərini (verilənlər), məlumat və rəqəmsal məzmunu müəyyən edir.
2. Müvafiq məlumat göstəricilərinin, məlumat və rəqəmsal məzmunun keyfiyyətini dəyərləndirir.
3. Rəqəmsal mühitlərdə məlumat göstəricilərini, məlumatları və rəqəmsal məzmunu idarə edir.

Təlim nəticəsi 2: Sosial media vasitələrindən istifadə edir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Müvafiq rəqəmsal texnologiyalar vasitəsilə peşəkarasına işləyir.
2. Müvafiq rəqəmsal texnologiyalardan istifadə etməklə məlumat göstəricilərini, məlumat və rəqəmsal məzmunu paylaşır.
3. Rəqəmsal texnologiyalar vasitəsilə öz işlərini yerinə yetirir.
4. Müvafiq rəqəmsal texnologiyalar vasitəsilə peşəkarasına davranır.
5. Peşəkar şəbəkə vasitəsilə ünsiyyət qurur.
6. Rəqəmsal kimliyi idarə edir.

Təlim nəticəsi 3: Rəqəmsal məzmun hazırlayır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Müvafiq formatlarda peşəkar rəqəmsal məzmunu hazırlayır.
2. Yeni müvafiq məzmun hazırlanması üçün mövcud rəqəmsal məzmunu integrasiya edərək uyğunlaşdırır.
3. Müəlliflik hüququ və lisenziyaların məlumat göstəricilərinə, məlumat və rəqəmsal məzmunə necə tətbiq edilməsini təsvir edir.

Təlim nəticəsi 4: İnformasiya texnologiyalarından təhlükəsiz şəkildə istifadə etməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Müvafiq cihazları qoruyur.
2. Şəxsi məlumat və məxfiliyi qoruyur.
3. Cihazlardan istifadə edərkən sağlamlığını qoruyur.
4. Cihazlardan istifadə edərkən ətraf mühiti qoruyur.

Təlim nəticəsi 5: Sadə texniki problemləri həll edir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Müvafiq cihazları işlədərkən yaranmış texniki problemləri həll edir.
2. Texnologiyalardan istifadə etməklə işlə əlaqəli müvafiq ehtiyacları müəyyən edərək, bunların texnoloji həlli yollarını seçir.
3. Öz rəqəmsal bacarıqlarındakı çatışmazlıqları müəyyən edir.
4. Öz rəqəmsal bacarıqlarındakı çatışmazlıqları aradan qaldırmaq üçün inkişaf planını təqdim edir.

Modulun adı: Sahibkarlıq

Modulun kodu: 4

Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə sahibkarlıq ideyalarını müəyyənləşdirib qiymətləndirməyi, ideyaların həyata keçirilməsi üçün lazımi resursları müəyyənləşdirib toplamağı və ideyaları həyata keçirilməsi yollarını göstərməyi bacaracaqdır.

Təlim nəticəsi 1: Sahibkarlıq ideyalarını, imkanlarını müəyyən etməyi və qiymətləndirməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

11

1. Sahibkarlığın mahiyyətini izah edir.
2. Sahibkarlıq fəaliyyəti üçün əlində olan imkanları müəyyən edir.
3. Sahibkarlıq ideyalarını müəyyənləşdirir.
4. Sahibkarlıq ideyasını qiymətləndirir.

Təlim nəticəsi 2: Sadə biznes layihəsini hazırlayır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Biznes planın məqsəd və strukturunu izah edir.
2. Marketing planını hazırlanır.
3. Satış və insan resurslarını planlaşdırır.
4. İnvestisiya və maliyyə planını hazırlanır.
5. Büdcəni planlaşdırır.
6. Qeyri-müəyyənlik və risk hallarında necə qərar qəbul edəcəyini təsvir edir.

Təlim nəticəsi 3: Sahibkarlıq ideyaları necə həyata keçirməli olduğunu göstərir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Yaradılan müəssisənin hüquqi məsələlərini təsvir edir.
2. Sahibkarlıq prosesində başqaları ilə səmərəli əməkdaşlıq üçün nə edəcəyini təsvir edir.
3. Biznes plan hazırlanmasından sonrakı addımlarını müəyyən edir

Modulun adı: Fiziki tərbiyə

Modulun kodu: 5

Modulun ümumi məqsədi: Bu modul tamamlandıqdan sonra tələbə tərbiyəvi prosesdə sağlamlığın yüksəldilməsi, peşə xəstəliklərinin qarşısının alınması, pis vərdişlər, fərdi fiziki inkişaf və sağlam fiziki həyat haqqında zəruri məlumatı biləcək və dövlət standartında müvafiq təlimlərlə nəzərdə tutulan fiziki standartları yerinə yetirmək üçün fərdi olaraq seçilmiş kompleks sağlamlıq və gimnastika məşğələlərini həyata keçirməyi bacaracaqdır.

Təlim nəticəsi 1: Hərəki vərdiş və bacarıqları formalaşdırın müxtəlif statik və dinamik hərəkətləri sadəüsullarla icra edir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Hərəkətlərin sağlamlaşdırıcı və inkişaf etdirici təsirini izah edir.
2. Hərəkətlərin icra şəraiti və icra üsulunun təkmilləşdirilməsi barədə müzakirə aparır.

12

3. Şəxsiyyətin hormonik inkişafını təsvir edir.

4. Fiziki təbiyə üzrə nəzəri bilikləri izah edir.

Təlim nəticəsi 2: Fiziki təbiyə prosesində intizam və rejim qaydalarına əməl edir, birgə fəaliyyət bacarıqları nümayiş etdirir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Aktiv hərəkətlərlə bağlı bacarıq və vərdişlərini nümayiş etdirir.

2. Aktiv hərəkətlərin icrasında əlverişli üsullarından istifadə edir.

3. Aktiv hərəkətlərinə nəzarət edir.

4. Şəraitə uyğun ilkin tibbi yardım göstərir.

5. Bərpaedici vasitələrdən səmərəli istifadə edir.

Təlim nəticəsi 3: İdman oyunlarını, o cümlədən milli idman oyunlarını və onların növlərini təqdim edir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Fiziki hazırlığını artırmaq üçün aktiv hərəkətlərdən və xüsusi vasitələrdən müntəzəm istifadə edir.

2. Yaş qrupuna müvafiq hərəkətlərə qadir olduğunu nümayiş etdirir.

3. Hərəkətlərin icrası zamanı əlverişli metodlar tətbiq edir.

4. Aktiv hərəkətlərə qadir olduğunu nümayiş etdirir.

Modulun adı: İş şəraitində əmək, təhlükəsizlik və sağlamlıq qaydaları

Modulun kodu: 6

Modulun ümumi məqsədi: Modul başa çatdıqdan sonra tələbə, əməyin, ətraf mühitin mühafizə olunma qaydalarını, istehsalat sanitariyası, əmək gigiyenası qaydalarını biləcək və mümkün təhlükələrin qarşısını almağı bacaracaqdır.

Təlim nəticəsi 1: İş yerində əməl ediləcək təhlükəsizlik tədbirlərini bilir və qaydaları tətbiq etməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Əməyin təhlükəsizliyi və əmək fəaliyyəti ilə bağlı ümumi faktorları və təlimatları şərh edir.

2. Əməyin mühafizəsi ilə bağlı məqsəd, norma və standartları yerinə yetirir.

3. İş yerlərində əməyin mühafizəsi və texniki təhlükəsiz iş üsullarına riayət edir.

A handwritten signature in blue ink, likely belonging to the author or a responsible official, is placed in the bottom right corner of the page. The signature is fluid and appears to begin with the letters 'L' and 'A'.

4. İstehsal sahələri və istehsal meydançaları ilə bağlı təhlükəsizlik tələblərini sadalayır.

Təlim nəticəsi 2: Alətlərlə işləyərkən, aqreqatları sınaq edərkən əmək təhlükəsizliyi və iş zamanı yarana biləcək yanğın təhlükəsizliyi tədbirlərini bilir və tətbiq etməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Elektriklə işləyən alətlərdən istifadə zamanı əməl ediləcək təhlükəsizlik tədbirlərini sadalayır.
2. Elektrik maşınları quraşdırılmış otaqlarda ilkin mühafizə vasitələri – yanğın söndürən və quru qum olan yeşidən istifadə qaydalarını təsvir edir.
3. Baş verə biləcək yanğın təhlükəsinin qarşını ala biləcək tədbirləri və yanığının yayılmasına qarşı mübarizədə yanğın söndürmə vasitələrini seçir.
4. Nərdivanların, meydançaların və pilləkənlərin tətbiqi zamanı təhlükəsizlik tələblərini əlaqələndirir.

Təlim nəticəsi 3: İstehsalat zədələnmələrinin növlərini, yaranma səbəblərini bilir və müvafiq tədbirlər görməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. İstehsalat zədələnmələrinin növlərini və səbəblərini izah edir.
2. Zədələnmə və peşə xəstəliklərinin əsas səbəblərini təsvir edir.
3. İstehsalatda zədələnmə səbəblərinin qarşısını almaq üçün müəyyən tədbirlər görür.
4. İstehsalatda bədbəxt hadisələr və peşə xəstəlikləri nəticəsində peşə əmək qabiliyyətinin itirilməsi hallarında icbari siğorta olunanlar və onların iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə kateqoriya və risk qruplarını seçir;

Təlim nəticəsi 4: Əmək gigiyenası haqqında bilir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Əmək gigiyenası haqqında ümumi bilgiləri və inkişafının əsas mərhələlərini izah edir.
2. Zərərli və təhlükəli faktorların təsnifatını təsvir edir.
3. Əməyin gigiyenası, əmək prosesini və istehsalat şəraitini, onların orqanizmlə qarşılıqlı təsirini müəyyən edir.
4. Əmək prosesinin xüsusiyyətlərindən və rejimindən asılı olan zərərləri kateqoriyalara (qruplara) bölür.

Təlim nəticəsi 5: İstehsalat səs-küylərinin və titrəyişlərin insan orqanizminə təsirini bilir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. İstehsalat səs-küylərinin təsnifatını şərh edir.
2. İşçilərin orqanizminə səs-küylərin təsirini izah edir.
3. Səs-küylərin insan orqanizminə xoşagəlməz təsirinin profilaktikasını təsvir edir.
4. Müxtəlif güclü və tezlikli səslərin nizamsız (xaotik) birləşməsindən səs-küy (gurultu) yaranmasını müəyyən edir.
Təlim nəticəsi 6: Ətraf mühitin mühafizəsi və yanğınsöndürmə vasitələrinə dair ilkin tədbirləri bilir və həyata keçirməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Ekoloji qanunları təsvir edir.
2. Ekoloji şəraitin yaxşılaşdırılmasına yardımçı olan üsulları sadalayır.
3. Müəssisədə olan yanğınsöndürmə vasitələrindən düzgün istifadə edir.
4. Yanğın baş verərkən yanğın təhlükəsizliyinin əsas və fərdi ehtiyat tədbirləri ilə otaqlardan çıxma qaydalarını uyğunlaşdırır.
5. İşləri başa çatdırıldıqdan sonra ətraf mühitin qorunması naminə ərazini təmizləyir.

Modulun adı: Avtomobil sənayesinin əsas materialları
Modulun kodu: 7
Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə avtomobil sənayesində mövcud və istifadə olunan əsas materialları biləcəkdir.
Təlim nəticəsi 1: Metal və ərintilərin quruluş və xassələrini, tətbiqini bilir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Metal və ərintilərin quruluşunu, mexaniki və texnoloji xassələrini şərh edir.

15

2. Çuqunların tərkibini və növlərini sadalayır.
3. Poladların tərkibini və növlərini təsvir edir.
4. Çuqun və poladların maşınçayırmada tətbiq sahələrini sadalayır.
5. Metalların termik emal qaydalarını izah edir.
6. Metalların kimyəvi-termik emal prosesini müəyyən edir.

Təlim nəticəsi 2: Əlvan metallara və qeyri-metal materiallara dair məlumatları bilir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Mis və onun ərintilərini sadalayır.
2. Alüminium və onun ərintilərini sayıır.
3. Maqnezium və onun ərintilərini izah edir.
4. Titan və onun ərintilərini təsvir edir.
5. Plastik kütlələr və onların əsas komponentlərini izah edir.
6. Abraziv materiallar haqqında məlumatlıdır.

Təlim nəticəsi 3: Avtomobilərin istismar materiallarını bilir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Avtomobilərdə istifadə edilən yanacaqları və onların keyfiyyətini müəyyən edir.
2. Avtomobilər üçün yağlama materialları və onların təsnifatını təsvir edir.
3. Avtomobilərdə müxtəlif məqsədlərlə istifadə edilən mayeləri sadalayır.
4. Təmir-konstruksiya və mühafizə materiallarını izah edir.

Modulun adı: Avtomobilin ümumi quruluşu

Modulun kodu: 8

Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə daxili yanma mühərriklərinin mexanizm və sistemlərinin, transmissiyanın, sükan idarəsinin və tormoz sisteminin, hərəkət hissəsinin, elektrik avadanlığı və əlavə avadanlıqların, kuza və kabinanın vəzifələrini, iş qaydalarını bileyək və müəyyən əməliyyatları yerinə yetirməyi bacaracaqdır.

Təlim nəticəsi 1: Daxili yanma mühərriklərinin ümumi quruluşunu bilir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Mühərrikə dair əsas anlayışları və terminləri sadalayır.

16

2. Müxtəlif növ yanacaqlarla işləyən mühərriklərin iş qaydasını izah edir.
3. Çarxqolu-sürgüqolu və qazpaylama mexanizmlərinin təsnifatını, quruluşunu və işini təsvir edir.
4. Soyutma və yaqlama sistemlərinin quruluşunu və iş prinsipini şərh edir.
5. Mühərrikin qidalandırma sisteminin təsnifatını, quruluşunu və iş prinsipini təsvir edir.
6. Alışdırma sisteminin quruluşunu və işini müəyyən edir.

Təlim nəticəsi 2: Transmissiyaların quruluşlarını, elementlərini, vəzifələrini bilir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Transmissiyaların vəzifələrini və tiplərini sadalayır.
2. İlişmə muftalarının quruluşunu və işini müəyyən edir.
3. Öturmələr qutusunun təsnifatını, quruluşunu və işini izah edir.
4. Kardan öturməsinin təsnifatını, quruluşunu və işini təsvir edir.
5. Baş öturmənin və diferensialın təsnifatın, quruluşunu və işini şərh edir.
6. Yarımoxların təsnifi, vəzifəsi quruluşu və işini təsvir edir.

Təlim nəticəsi 3: Avtomobilin idarəetmə mexanizmlərinin quruluşlarını, elementlərini, vəzifələrini bilir .

Qiymətləndirmə meyarları

1. Sükan idarəetmə intiqallarının təsnifatını, vəzifəsini, quruluşu və iş prinsipini təsvir edir.
2. Sükan mexanizminin təsnifatını, vəzifəsini, quruluşunu və iş prinsipini izah edir.
3. Avtomobilərdə tormoz sisteminin təsnifatını, vəzifəsini, quruluşunu və iş prinsipini şərh edir.
4. Duracaq tormozlarının təsnifatını, quruluşunu, vəzifəsini və işini təsvir edir.

Təlim nəticəsi 4: Avtomobil kuzaları və kabinetlərinə dair ümumi məlumatları bilir və müəyyən bərkidilmə əməliyyatlarını həyata keçirməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Yük avtomobilərinin banının təsnifatını, vəzifəsini, tiplərini və quruluşunu izah edir.
2. Yük avtomobilərinin kabinasının təsnifatını, vəzifəsini, tiplərini və quruluşunu təsvir edir.
3. Minik avtomobilərinin və avtobusların banlarının (kuza) təsnifatını, vəzifəsini və quruluşunu izah edir.
4. Oturacaqların quruluşunu, ayaqaltıların, kapotun və qanadların bərkidilməsi qaydalarını

yerinə yetirir.

5. Şinin çənbərə taxılmasını və çıxarılmasını həyata keçirir.

Təlim nəticəsi 5: Avtomobilin hərəkət hissəsinin ümumi quruluşunu bilir və müəyyən nasazlıqları aradan qaldırmağı bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Avtomobilərin çərçivələrinin quruluşunu və iş prinsipini təsvir edir.

2. Avtomobildə asqıların təsnifatını, vəzifəsini, quruluşunu və iş prinsipini izah edir.

3. Körpülərin təsnifatını, (saxlayan, idarə olunan, aparan, kombinə edilmiş) quruluşunu şərh edir.

4. Şin və təkərlərin təsnifatını izah edir.

5. Təkərlərdə baş verən maililiyin yaranma səbəblərini və onların aradan qaldırma qaydalarını müvafiq olaraq tətbiq edir.

Təlim nəticəsi 6: Avtomobilin əlavə avadanlıqlarının ümumi quruluşunu bilir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Bölgüsdürəcü qutunun quruluşunun iş prinsipini və vəzifəsini müəyyən edir.

2. Hidravlik qaldırıcıının iş prinsipini və vəzifəsini təsvir edir.

3. Avtomobilin bucurqad avadanlıqlarının quruluşu və iş qaydasını izah edir.

Modulun adı: Avtorəngsaz işlərinin təşkili

Modulun kodu: 9

Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə avtorəngsaz işinin tarixini, işin təşkili zamanı icra olunan əməllər və istifadə olunan materiallar haqqında biləcək və müvafiq əməliyyatları yerinə yetirməyi bacaracaqdır.

Təlim nəticəsi 1: Rənglənmə işinin icra ardıcılığını bilir və müvafiq əməliyyatlar aparmağı bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Lak-rəng sənayesinin yaranması və inkişaf tarixini təsvir edir.

2. İş şəraitində təhlükəsizlik standartları və qanunun tələblərinə uyğun məlumat verir.

3. Rəngləmə işinə qəbul zamanı əməliyyatların növlərini təsvir edir.

4. İstifadə olunan material və rənglərin miqdarını müəyyən edir.

5. Materialın keyfiyyətini yoxlamaq üçün hazırlanmış səth üzərində rəngi sınadandan keçirir.

Təlim nəticəsi 2: Rənglənmə işinin yerinə yetirilməsində əməyin mühavizəsi qaydalarını bilir və icra etməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. İş yerində rənglənmə işlərini yerinə yetirəkən əməyin mühavizəsi üçün lazım olan tədbirləri sayıır.
2. İş yerində rənglənmə zamanı daimi olaraq fərdi mühavizə vasitələrindən istifadə edir.
3. Rəng zamanı potensial təhlükəli materiallardan istifadə olunduğu üçün təhlükəsizlik qaydalarını sayıır.
4. İş şəraitində havalandırma, işıqlandırma və su sistemlərinin işləkolmasını yoxlayır.

Təlim nəticəsi 3: Rənglənmə maşınlarının standart programları barədə bilir və işə salmayı bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Rənglənmə maşınlarının növləri haqqında məlumatı sadalayır.
2. Rənglənmə maşınlarının standart programlarına əsasən maşınları işə salır.
3. İş prosesi zamanı rənglənmə maşınlarına nəzarəti yerinə yetirir.
4. Xammalın və qurutma vasitələrinin kifayət qədər miqdarda club olmadığını yoxlayır.

Modulun adı: Rənglənən səthlərin hazırlanması

Modulun kodu: 10

Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamlandıqdan sonra tələbə rənglənmə işlərinin yerinə yetirilməsində səthin təmizlənməsi, yağısızlaşdırma prosesini, sürtmə materiallarından düzgün istifadə edilmə qaydasını biliəcək, eləcə də astar çekmə prosesini və texnologiyaya əsasən qruntovka və cilalama işlərini yerinə yetirməyi bacaracaqdır.

Təlim nəticəsi 1: Rənglənməli səthin təmizlənməsi və yağısızlaşdırma prosesini bilir və həyata keçirməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Dəmirçidən gələn səth üzərində aparılan təmizləmə və yağısızlaşdırma prosesini icra edir.
2. İş zamanı lazım olan alət və materialları seçilir.
3. Səth üzərində olan artıq hissələri təmizləyir.

4. Tullantı materiallarının zərərsizləşdirilməsini həyata keçirdir.

Təlim nəticəsi 2: Rənglənməli səthlərin sürtmə materiallara ayırd etməyi və onları düzgün şəkildə istifadə etməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Sürtmə materiallarının növlərini sadalayır.
2. Sürtmə materialları ilə istifadə qaydalarını tətbiq edir.
3. Səth üzərində cızıqları hamarlayır.
4. Səthi boyamadan əvvəl təmizləyir.

Təlim nəticəsi 3: Avtomala ilə astar çəkmə prosesini həyata keçirməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Avtomala materiallarının növlərini və xüsusiyyətlərini izah edir.
2. Avtomala işlərinin texnologiyasına əsasən astar malanı vurur.
3. Astar tam quruduqdan sonra səthi cilayayırlı.
4. Texnologiyaya əsasən səthə üzlük malanı çəkir.

Təlim nəticəsi 4: Texnologiyaya əsasən qruntovka və cilalama işlərini yerinə yetirməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Qruntovka materialının növlərini və xüsusiyyətlərini izah edir.
2. Qruntovka işlərinin texnologiyasına əsasən işi yerinə yetirir.
3. Cilalama materiallarının növlərini sadalayır.
4. Cilalama işlərini texnologiyaya əsasən yerinə yetirir.

Modulun adı: Rəngləmə işlərində son qurudulma və cilalama işləri

Modulun kodu: 11

Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə peşəkar rəngləmə alətlərindən istifadə qaydalarını, eləcə də dekorativ rəngləmə üsullarını biləcək, müvafiq olaraq son cilalama və son tamamlama işlərini həyata keçirməyi bacaracaqdır.

Təlim nəticəsi 1: Rəngləri müəyyən etməyi və qarışdırmağı bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Rəng şkalasına əsasən onların xüsusiyyətlərini təsvir edir.

2. Rənglərini növlərini və tərkib hissələrini təsvir edir.
3. Rənglə işlənən alətləri və avadanlıqları sadalayır.
4. İş prosesinə uyğun aləti seçərək tətbiq edir.
5. Standartlara əsasən tələb olunan rəngi hazırlayır.

Təlim nəticəsi 2: Rəngləmə prosesini və ona uyğun tamamlama işlərini həyata keçirməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Səthi rəngləmə zamanı qurğulardan istifadə edərək təhlükəsizlik qaydalarını təsvir edir.
2. Rəng püskürəc cihaz ilə səthi boyayır.
3. Rəngi vurdुqdan sonra mumlu bez ilə səth üzərində qalan tozları təmizləyir.
4. Boyanmış səthi qurduqdan sonra texnologiyaya əsaslanaraq ləkləyir.

Təlim nəticəsi 3: Dekorativ rəngləmə üsullarını bilir və səth üzərində tətbiq etməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Dekorativ rəngləmə materiallarını sadalayır.
2. Dekorativ rəngləmə üsul və mərhələlərini sadalayır.
3. Müəyyən edilmiş traforetlərdən istifadə edərək səthi rəngləyir.
4. Çəkilmiş dekorativ rəsmi fırça ilə tamamlayır.
5. Tamamlılmış dekorativ səthi seçilmiş avadanlıqlar ilə ləkləyir.

Təlim nəticəsi 4: Rənglənmiş səthin qurudulma texnologiyasını bilir və son cilalama işlərini yerinə yetirməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Rəngləyici-qurutma kamerasının növlərini və xüsusiyyətlərini təsvir edir.
2. Sifarişçinin tələbinə uyğun mövcud standartlara əsaslanaraq qurutma alətlərindən istifadə edir.
3. Son cilalama əməliyyatı zamanı istifadə edilən materialların növlərini və xüsusiyyətlərini təsvir edir.
4. Son cilalama işlərini yerinə yetirir.

Modulun adı: İstehsalat təcrübəsi (iş yerində öyrənmə)

Modulun kodu: 12

İş yerində öyrənmənin ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə rəngləmə prosesinini, rənglənmə maşınlarından düzgün istifadə etməyi, rənglənmiş səthin qurudulma texnologiyasını və son cılalama işlərini yerinə yetirməyi bacaracaqdır.

Hüquqi şərtlər və müqavilə:**Təlim nəticəsi 1: Rəngləmə işinin icra ardıcılığının əməliyyatlarını apara bilir.****Qiymətləndirmə meyarları**

1. Lak və rəng işlərini icra edə bilir.
2. Rəngləmə işinə qəbul zamanı əməliyyatların növlərini icra edə bilir.
3. Lazım olan rənglərin şkalasını ala bilir.
4. Materialların keyfiyyətini yoxlamaq üçün rəngi sınaqdan keçirməyi bacarır.

Təlim nəticəsi 2: Rəngləmə prosesini və ona uyğun tamamlama işlərini bacarır.**Qiymətləndirmə meyarları**

1. Rəngləmə zamanı qurğulardan istifadə edir.
2. Rəngli püskürdürücü cihaz ilə səthi boyayır.
3. Boyanmış səth quruduqdan sonra texnologiyaya əsasən ləkləməyi bacarır.
4. Dekorativ rəngləmə işlərini bacarır

Təlim nəticəsi 3: Rəngləmə zamanı rəngləmə maşınlarından istifadə edir.**Qiymətləndirmə meyarları**

1. Rəngləmə maşınını standartlara əsasən işə salır.
2. İş zamanı rəng maşınlarına nəzarət etməyi bacarır.
3. Xammalın və qurutma vasitələrinin lazım olan miqdarnı təyin edir.
4. İş qurtardıqdan sonra iş maşınlarını təmizləməyi bacarır.

Təlim nəticəsi 4: Rənglənmiş səthin qurudulma texnologiyasını və son cılalama işlərini yerinə yetirir.**Qiymətləndirmə meyarları**

1. Son cılalama işlərini yerinə yetirir.
2. Rəngləyici qurutma kamerasında işləməyi bacarır.
3. Mövcud standartlara əsaslanaraq qurutma alətlərini istifadə etməyi bacarır.
4. Son cılalama əməliyyatı zamanı materialın növlərini və miqdarnı təyin etməyi bacarır.

Modulun adı: İstehsalat təlimi**Modulun kodu: 13**

Modulun məqsədi: Bu modul tamamladıqda tələbə avtomobil müssisələrində təhlükəsizlik-texnikasına əməl etməklə iş yerinin və işin tələblərinə uyğun istifadə olunacaq alət və avadanlıqların təhlükəsiz tətbiqini, avtomobillərin rənglənmə işinin icra ardıcılılığını, rənglənmə işinin yerinə yetirilməsində əməyin mühavizəsi qaydalarını, rəngləmə maşınlarının standart programlarını, rənglənməli səthin təmizlənməsi və yağısızlaşdırma prosesini, rənglənməli səthlərin sürtmə materiallara ayırd etməyi, avtomala ilə astar çəkmə prosesini, texnologiyaya əsasən qrunovka və cilalama işlərini, rəngləri müəyyən etməyi və qarışdırmağı, rəngləmə prosesini və ona uyğun tamamlama işlərini, dekorativ rəngləmə üsullarını, rənglənmiş səthin qurudulma texnologiyasını bilir və son cilalama işlərini yerinə yetirməyi bacaracaq.

Təlim nəticəsi 1: Rənglənmə işinin icra ardıcılığını bilir və müvafiq əməliyyatlar aparmağı bacarır.**Qiymətləndirmə meyarları**

1. Lak-rəng sənayesinin yaranması və inkişaf tarixini təsvir edir.
2. İş şəraitində təhlükəsizlik standartları və qanunun tələblərinə uyğun məlumat verir.
3. Rəngləmə işinə qəbul zamanı əməliyyatların növlərini təsvir edir.
4. İstifadə olunan material və rənglərin miqdarını müəyyən edir.
5. Materialın keyfiyyətini yoxlamaq üçün hazırlanmış səth üzərində rəngi sınaqdan keçirir

Təlim nəticəsi 2: Rənglənmə işinin yerinə yetirilməsində əməyin mühavizəsi qaydalarını bilir və icra etməyi bacarır**Qiymətləndirmə meyarları**

1. İş yerində rənglənmə işlərini yerinə yetirərkən əməyin mühavizəsi üçün lazımlı tədbirləri sayıır.
2. İş yerində rəngləmə zamanı daimi olaraq fərdi mühavizə vasitələrindən istifadə edir.
3. Rəng zamanı potensial təhlükəli materiallardan istifadə olunduğu üçün təhlükəsizlik qaydalarını sayıır.
4. İş şəraitində havalandırma, işıqlandırma və su sistemlərinin işləkolmasını yoxlayır

Təlim nəticəsi 3: Rəngləmə maşınlarının standart programları barədə bilir və işə salmayı bacarır.**Qiymətləndirmə meyarları**

1. Rəngləmə maşınlarının növləri haqqında məlumatı sadalayır.

2. Rəngləmə məşinlarının standart programlarına əsasən məşinları işə salır.
3. İş prosesi zamanı rəngləmə məşinlərinə nəzarəti yerinə yetirir.
4. Xammalın və qurutma vasitələrinin kifayət qədər miqdarda olub olmadığını yoxlayır

Təlim nəticəsi 4: Rənglənməli səthin təmizlənməsi və yağsızlaşdırma prosesini bilir və həyata keçirməyi bacar.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Dəmirçidən gələn səth üzərində aparılan təmizləmə və yağsızlaşdırma prosesini icra edir.
2. İş zamanı lazım olan alət və materialları seçir
3. Səth üzərində olan artıq hissələri təmizləyir.
4. Tullantı materiallarının zərərsizləşdirilməsini həyata keçirdir

Təlim nəticəsi 5: Rənglənməli səthlərin sürtmə materiallara ayırd etməyi və onları düzgün şəkildə istifadə etməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Sürtmə materiallarının növlərini sadalayır.
2. Sürtmə materialları ilə istifadə qaydalarını tətbiq edir.
3. Səth üzərində cızıqları hamarlayır.
4. Səthi boyamadan əvvəl təmizləyir

Təlim nəticəsi 6: Avtomala ilə astar çəkmə prosesini həyata keçirməyi bacarr.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Avtomala materiallarının növlərini və xüsusiyyətlərini izah edir.
2. Avtomala işlərinin texnologiyasına əsasən astar malanı vurur.
3. Astar tam quruduqdan sonra səthi cilayayır.
4. Texnologiyaya əsasən səthə üzlük malanı çekir

Təlim nəticəsi 7: Texnologiyaya əsasən qruntovka və cilalama işlərini yerinə yetirməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Qruntovka materiallarının növlərini və xüsusiyyətlərini izah edir.

2. Qrunkovka işlərinin texnologiyasına əsasən işi yerinə yetirir.

3. Cılalama materiallarının növlərini sadalayır.

4. Cılalama işlərini texnologiyaya əsasən yerinə yetirir

Təlim nəticəsi 8: Rəngləri müəyyən etməyi və qarışdırmağı bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Səthi rəngləmə zamanı qurğulardan istifadə edərkən təhlükəsizlik qaydalarını təsvir edir.

2. Rəng püskürəc cihaz ilə səthi boyayır.

3. Rəngi vurduqdan sonra mumlu bez ilə səth üzərində qalan tozları təmizləyir.

4. Boyanmış səthi quruduqdan sonra texnologiyaya əsaslanaraq ləkləyir

Modulun adı: Hesablama əməliyyatları

Modulun kodu: 14

Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamlandıqdan sonra tələbə məsələlərin həllində riyazi düşüncə nümayiş etdirməyi, hesablamalar aparmağı, cədvəl və qrafiklər hazırlamağı, onlardan istifadə etməyi, cəbri qanunları tətbiq etməyi və təsviri statistikadan istifadə etməyi bacaracaqdır.

Təlim nəticəsi 1: Məsələlərin həllində riyazi düşüncə nümayiş etdirir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Riyazi məsələlərin həllini necə qavradığını izah edir.

2. Məsələlərin həllində nə zaman riyazi üsullardan istifadə edəcəyini müəyyən edir.

3. Riyazi qanunlardan istifadə edərək məsələlərin həlli zamanı hansı texniki vəsaitlərdən istifadə olunacağıını tədqiq edir.

4. Praktiki məsələlərdə riyazi termin və modellərdən istifadə etmək üçün nümunələr verir.

Təlim nəticəsi 2: Sadə hesablamalar aparır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. İşdən əlavə vaxt üçün hesablanmış bonusları və çıxılmaları nəzərə almaqla əmək haqqından xalis gəliri hesablayır.

2. Faizləri və yenidən ödənişləri (qaytarılmaları) bank krediti üzrə hesablayır.

3. Formul və reseptlər əsasında xammalın müxtəlif qarışığılarını hesablayır.

4. Sifarişlərlə əlaqəli tipik hesabatlar aparır.

5. Digər tipik işlərlə bağlı hesablamaları yerinə yetirir.

Təlim nəticəsi 3: Sadə qrafik və cədvəllər hazırlayır və məsələlərin həllində onlardan istifadə edir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Histoqramdan, nöqteli diaqramdan, xətli qrafik və piktoqramdan alınan məlumatlardan istifadə edir.
2. Nəzərdən keçirilən işdən alınan informasiyalara əsasən, histoqramlar, nöqteli diaqramlar, xətti qrafik və ya piktoqramlar qurur.
3. Exceldən istifadə etməklə 2-ci qiymətləndirmə meyarındakı diaqramları qurur.

Təlim nəticəsi 4: Məsələlərin həllində sadə cəbri qaydaları tətbiq edir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Möterizələrdən istifadə etməklə ifadələri aydınlaşdırır və sadələşdirir.
2. Tənliklər və riyazi ifadələrlə düzgün manipulyasiya edir və onları sadələşdirir.
3. Müvafiq dəyişənlərdən istifadə edərək riyazi funksiyalar qurur.
4. İndexlər qanunu tətbiq edir.
5. Sadə xətti funksiyaları praktiki misallarla izah edir.

Təlim nəticəsi 5: Sadə təsviri statistikadan istifadə edir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Çoxluğa qarşı seçim konsepsiyanı izah edir.
2. Mərkəzin tendensiya üzrə məlumatlarını təsvir edir (moda, median, ədədi orta).
3. Dispersiya ölçüləri olan məlumatları təsvir edir.
4. Histoqram və diaqramları təsvir edir.

Modulun adı: Ana dilində ünsiyyət

Modulun kodu: 15

Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə peşəkar ünsiyyəti təhlil etməyi, peşəkarlıq məsələləri ilə bağlı şifahi və yazılı şəkildə ünsiyyət qurmağı və peşəyə dair yazılı materiallardan istifadə etməyi bacaracaqdır.

Təlim nəticəsi 1: Peşəkar ünsiyyəti təhlil edir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Gələcək iş yerində kimlərlə ünsiyyət quracağını araşdırır.
2. Gələcək iş yerindən kənarda kimlərlə ünsiyyət quracağını araşdırır.
3. Gələcək iş yerində istifadə edilən səciyyəvi ünsiyyət üsullarını təsvir edir.
4. Gələcək iş yerində səciyyəvi ünsiyyət problemlərini qiymətləndirir.

Təlim nəticəsi 2: Peşə məsələləri ilə bağlı şifahi ünsiyyət qurur.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Peşəsindəki səciyyəvi ünsiyyəti təhlil edir.
2. Peşə məsələləri ilə bağlı şifahi təqdimat verir.
3. Səmərəli şifahi ünsiyyəti təsvir edir.

Təlim nəticəsi 3: Peşə məsələləri ilə bağlı yazılı ünsiyyət qurur.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Peşəsindəki səciyyəvi yazılı ünsiyyəti təhlil edir.
2. Daxili ünsiyyətin yazılı nümunələrini təqdim edir.
3. Səciyyəvi yazılı xarici ünsiyyətin nümunələrini təqdim edir.

Təlim nəticəsi 4: Peşə məsələləri ilə bağlı yazılı materiallardan istifadə edir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Peşəkar istifadə üçün müvafiq Azərbaycan mediasını müəyyən edir.
2. Müvafiq peşə məsələləri ilə bağlı yazılı materialları təhlil edir.
3. Müvafiq peşə ilə bağlı materialı şifahi olaraq təqdim edir.
4. Peşə ilə bağlı yazılı materialın təqdimatını qiymətləndirir.

Modulun adı: Estetika və mədəni özünüifikasi

Modulun kodu: 16

Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə Azərbaycan müəlliflərini və rəssamlarını təhlil etməyi, Azərbaycan mədəniyyətini təqdim etməyi, kreativlik və estetika anlayışlarını təhlil etməyi və onlardan düzgün şəkildə istifadə etməyi, etiket və nəzakət qaydalarını təhlil edib onlardan istifadə etməyi bacaracaqdır.

Təlim nəticəsi 1: Azərbaycanın mədəniyyət və incəsənət xadimlərinin əsas əsərlərini şərh edir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Azərbaycanın 3 görkəmli yazıçısının əsərlərini təhlil edir.

2. Azərbaycan musiqi sənətinin 3 görkəmli nümayəndəsinin yaradıcılığını təhlil edir.

3. Azərbaycanın 3 görkəmli vizual rəssamının əsərlərini təhlil edir.

Təlim nəticəsi 2: Dünya incəsənət nümunələrini və məşhur mədəniyyət və incəsənət xadimlərinin əsərlərini şərh edir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Dünyaca məşhur 3 mədəniyyət sahəsini müəyyən edir.

2. Mədəniyyət sahələri haqqında məlumatları təhlil edir.

3. Seçilmiş mədəniyyət sahələrinin şifahi təqdimatını verir.

4. Başqalarına mədəniyyət sahələrinin təqdim edilməsinə dair konstruktiv rəy verir.

5. 3 mədəni sahənin yazılı təqdimatını hazırlayır.

Təlim nəticəsi 3: Kreativlik və estetika anlayışlarını təhlil edərək onlardan istifadə edir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Estetika anlayışını təhlil edir.

2. Kreativlik anlayışını təhlil edir.

3. Estetika anlayışından istifadə edərək kreativ ideyalar təqdim edir.

Təlim nəticəsi 4: Etiket və nəzakət qaydalarını təhlil edərək onlardan istifadə edir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Ölkəmizə xas nəzakət qaydalarını şərh edir.

2. İş yerində etiket qaydalarını tətbiq edir.

3. Ayrı-ayrı ölkələrdə istifadə edilən etiket və nəzakət qaydalarını təhlil edir.

Modulun adı: Çağırışaqədərki hazırlıq

Modulun kodu: 17

Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə dövlət təhlükəsizliyinin tarixi və hüquqi əsasları, sıra və intizam nizamnamələrinin ümumi müddəalarını biləcəkdir.

Təlim nəticəsi 1: Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələrində istifadə olunan hərbi texnika və sursatlar haqqında zəruri məlumatlara malik olduğunu nümayiş etdirir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin yaradılması və inkişafı barədə məlumatları şərh edir.

28

2. Vətənin müdafiəsində vətəndaş vəzifələrini sadalayır.

3. Hərbi nizamnamələrin yerinə yetirilmə məsuliyyətini dərk edir.

4. Sıra və intizam nizamnamələrinin ümumi müddəalarını şərh edir.

Təlim nəticəsi 2: Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələrinin nizamnamələrində təsbit olunmuş əsas müddəaları mənimsədiyini, tibbi yardım və mülki müdafiə bacarıqlarına, topoqrafik vərdişlərə yiyləndiyini nümayiş etdirir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Müasir ümumqoşun döyüşü haqqında məlumatları şərh edir.

2. Müasir döyüş vasitələrini təsvir edir.

3. Topoqrafiya üzrə bacarıqlarını nümayiş etdirir.

4. Fövqəladə hadisələr zamanı əhalinin mühafizəsi haqqında biliklərini təsnif edir.

5. Mühafizə vasitələrindən düzgün istifadə edir.

6. Radiasiyaya nəzarət və kimyəvi kəşfiyyat cihazlarından istifadə edir.

Təlim nəticəsi 3: Mülki müdafiə, sıra təlimi və fiziki hazırlığa aid normativləri yerinə yetirir, onların icrası zamanı qrup və komanda tərkibində əlaqəli fəaliyyət göstərir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Sağlam həyat tərzi üzrə bilikləri əlaqələndirir.

2. Sağlamlığın mühafizəsi haqqında ümumi müddəaları şərh edir.

3. Yaralanma və bədbəxt hadisə zamanı zərərçəkənlərə ilkin tibbi yardım göstərir.

4. Fövqəladə hadisələrdə zədələnmələrin profilaktikasını və ilkin tibbi yardım qaydalarını tətbiq edir.

5. Radiasiya şüalanmaları və kimyəvi zədələnmələr zamanı ilkin tibbi yardımını yerinə yetirir.

Modulun adı: Peşə etikası

Modulun kodu:18

Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə peşəkarlığın əsas prinsiplərini biləcək və vaxtdan səmərəli istifadə etməyi, qrup şəklində işləməyi və iş yerində mövcud davranış qaydalarını təhlil etməyi bacaracaqdır.

Təlim nəticəsi 1: Peşəkarlıq prinsiplərini bilir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Peşəkarlıq anlayışının nə olduğunu müəyyən edir.
2. Peşəkarlığın əsas kriteriyaları izah edir.
3. Peşəkar davranışın əsas meyarlarını izah edir.
4. Peşəkarlığın karyera inkişafındaki rolunu dərk edir.

Təlim nəticəsi 2: Vaxtdan səmərəli istifadə etməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Vaxt anlayışını və onun əhəmiyyətinin nədən ibarət olduğunu sadalayır.
2. Vaxtın idarə olunmasındakı əsas yanaşmaları təhlil edir.
3. İdarəetmə funksiyaları və vaxtın idarə olunması arasında əlaqəni izah edir.
4. Vaxtdan səmərəli istifadəyə mane olan əsas əngelləri aradan qaldırma üsullarını sadalayır.
5. Fərdi vaxt planlaşdırma üsullarını nümayiş etdirir.

Təlim nəticəsi 3: Qrup daxilində səmərəli işləməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Öz peşəsi ilə bağlı qruplarda necə işlədiyini izah edir.
2. Səciyyəvi qrup işlərində qrupdakıların rollarını təsvir edir.
3. Qrup işində öz şəxsi rolunu təhlil edir.
4. Öz peşəsi ilə bağlı qrup işində problemlerin nümunələrini nəzərdən keçirir.
5. 4-cü qiymətləndirmə meyarında müəyyən edilən problemlerin həllinə necə kömək edə biləcəyini təsvir edir.

Təlim nəticəsi 4: İş yerində davranış qaydalarını təhlil etməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Etik davranışın hansı mənəni ifadə etdiyini nümayiş etdirir.
2. İş etikası anlayışını və fərdi etik davranışların nə olduğunu izah edir.
3. Müəssisə və təşkilatlarda gündəlik etik davranış qaydalarını sadalayır.
4. Ətraf mühiti bir işçi kimi necə qoruya biləcəyini təsvir edir.
5. Müəssisə və təşkilatlarda davranış qaydalarının idarə olunması prinsiplərini müəyyənləşdirir.

Təhsil proqramlarına dair qeydlər

- Ümumi orta təhsil bazasından qəbul olunmuş və texniki peşə təhsili ilə yanaşı, tam orta təhsil alanlar üçün təşkil edilən qruplarda peşə təhsilinin dövlət standartında göstərilmiş "Ana dilində ünsiyyət" səriştəsi "Azərbaycan dili", "Xarici dildə ünsiyyət" səriştəsi "Xarici dil", "İnformasiya texnologiyaları" səriştəsi "İnformatika", "Hesablama əməliyyatlarını yerinə yetirmə" səriştəsi isə "Riyaziyyat" fənni proqramına integrasiya olunmuş şəkildə, həmçinin ixtisasın tələbləri nəzərə alınmaqla uyğunlaşdırılmış program əsasında tədris edilir.
- Tələbələrin sayı 15 (on beş) və daha çox olan qruplarda müvafiq maddi-texniki baza və ixtisas müəllimləri olduğu halda aşağıdakı fənlərin tədrisi 2 (iki) qrupa bölünə bilər:
  1. tədris digər dillərdə aparılan siniflərdə "Azərbaycan dili - dövlət dili kimi";
  - 2.2. tədris dilindən asılı olmayaraq bütün siniflərdə "Xarici dil", "Fiziki tərbiyə".
  - 2.3. "İnformatika" fənni üzrə praktiki məşğələlər.
- İnformatika kabinetinə olmayan peşə təhsili müəssisələrində "İnformatika" fənni üzrə praktik məşğələ keçirilmir.
- "Xarici dil" fənnində tədrisi nəzərdə tutulan xarici dilin seçimi zamanı tədris qruplarında təhsil alan tələbələrin mütləq çoxluğu nəzərə alınaraq ümumtəhsil pilləsində təhsil aldıqları "əsas xarici dil" əsas götürülür.
- Tədris ilinin birinci yarısında qrupda tələbələrin sayının azalması tədris planı ilə müəyyən edilmiş müvafiq fənlərin tədrisində qrupun iki qrupa bölünməsinə məhdudiyyət yaratır.
- Pilot peşə təhsil müəssisələrində Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2019-cu il 11 mart tarixli 86 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Peşə təhsili müəssisələrinin ayrı-ayrı peşə istiqamətləri üzrə tədris qruplarında orta sıxlığın müəyyən edilməsi haqqında" qərarın 3-cü bəndinə uyğun olaraq tədris qruplarında təhsilalanların sayı 16 nəfərdən çox olduqda, laboratoriya və istehsalat təlimi dərslerində qruplar 2 yarımqrupa bölünə bilər. Pilot peşə təhsil müəssisələrinin siyahısı Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən müəyyən edilir.
- Pilot peşə təhsili müəssisələrində və pilot layihələrdə "Peşə təhsili haqqında" qanunun 11.2. maddəsinə müvafiq olaraq işəgötürənlərin istehsalat təcrübəsinə rəhbər təyin etdiyi mütəxəssislərə təhsil müəssisəsi tərəfindən təcrübə saatları üçün nəzərdə tutulmuş haqq ödənilə bilər. Pilot peşə təhsil müəssisələri və pilot layihələrin siyahısı Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən müəyyən edilir.
- Nəqliyyat vasitələri sürücülerinin hazırlanması həyata keçirən ixtisaslar üzrə tədris Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1999-cu il 15 mart tarixli 41 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Nəqliyyat vasitələri sürücülerinin hazırlanması və onların ixtisasının artırılması kursları haqqında Əsasnamə" (mövcud dəyişikliklərlə) əsasında, həmçinin Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin Baş Dövlət Yol Polisi İdarəsi və Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi ilə razılaşdırılmış, Elm və Təhsil Nazirliyi tərəfindən təsdiq edilmiş müxtəlif kateqoriyalı avtomobil nəqliyyatı vasitələri sürücülerinin hazırlanması üçün mövcud tədris plan və proqramlarına uyğun aparılır.

31

9. Traktorlar və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrini idarə etmək üçün sürücü hazırlayan ixtisaslar üzrə Azərbaycan Respublikası Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin Kollegiyasının 30 may 2012-ci il tarixli 05/2012-1 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Traktorlar və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrini idarə etmək üçün imtahanların qəbulu və sürücülük vəsiqəsinin verilməsi haqqında təlimat" (mövcud dəyişikliklərlə) və Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1999-cu il 15 mart tarixli 41 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Nəqliyyat vasitələri sürücülerinin hazırlanması və onların ixtisasının artırılması kursları haqqında Əsashname" (mövcud dəyişikliklərlə) əsasında, həmçinin traktor və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrini idarə etmək üçün sürücülerin hazırlanması və onların ixtisasının artırılması programı üzrə təlim kursunun tələblərinə uyğun aparılır.
10. Dual və axşam qrupları üçün hazırlanmış tədris planları tətbiq edilən peşə təhsil müəssisələri və qrupların (ixtisasların) siyahısı Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən müəyyən edilir.
11. Kənd təsərrüfatı istiqaməti üzrə olan ixtisasların bəzilərində seçmə modulu kimi təqdim olunan modullar seçilərkən regionun iqtisadi xüsusiyyəti nəzərə alınır.
12. STEM Mərkəzi yaradılmış peşə təhsil müəssisələrində tədris olunan bütün ixtisaslar üzrə həftədə 2 (iki) saat olmaqla "STEM" fənni əlavə olaraq tədris olunur.